

Agata Gabara

Uniwersytet Łódzki

Katedra Informatologii i Bibliologii

e-mail: agata.gabara@edu.uni.lodz.pl

 <https://orcid.org/0009-0001-8213-8710>

Formy promocji biblioteki i czytelnictwa Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Stefana Żeromskiego w Kutnie w latach 2019–2022

DOI: <https://doi.org/10.18778/0860-7435.37.02>

Abstrakt: Głównym celem artykułu jest zaprezentowanie przeglądu form promocji biblioteki i czytelnictwa jednej z prężnie działających instytucji kultury w województwie łódzkim, czyli Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Stefana Żeromskiego w Kutnie. Pragnąc osiągnąć założoną koncepcję, poddano analizie inicjatywy podjęte w latach 2019–2022. W tym celu wykorzystano metodę analizy i krytyki piśmiennictwa źródeł, statystyczną oraz komparatystyczną.

Słowa kluczowe: czytelnictwo, promocja, biblioteka publiczna, Kutno

*Czytamy książki, aby dowiedzieć się,
kim jesteśmy i kim możemy się stać.*

Ursula Le Guin

W obliczu wymagań i potrzeb współczesnych użytkowników instytucji kultury, a także mając na uwadze zaawansowany dostęp do usług cyfrowych w kraju, wszelkiego typu biblioteki, w tym ksiąznice publiczne stale powiększają zakres działalności. W związku z tym zasadna jest analiza działań promocyjnych takich placówek. Wobec tego głównym celem poniższego artykułu jest przedstawienie przeglądu form promocji, które stosują publiczne instytucje, takie jak biblioteki, aby zachęcić użytkowników zarówno do odwiedzin, jak i do określonych zachowań czytelniczych.

Do osiągnięcia tak wyznaczonego zamierzenia wybrano jedną z bibliotek zlokalizowanych w części północnej województwa łódzkiego, w powiecie kutnowskim, czyli Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną im. Stefana Żeromskiego w Kutnie (Kutno. W: *Wikipedia Wolna Encyklopedia*). W tym celu poddano analizie wszystkie wydarzenia, które zorganizowała ta placówka w ciągu trzech ostatnich lat, tj. 2019–2022. Wobec tego sformułowano następujące pytania badawcze:

- jaka zależność istnieje pomiędzy komunikacją marketingową a promocją?
- jak przebiegało kształtowanie się miasta Kutna na tle historycznym?
- jakie działania promocyjne mogą prowadzić placówki biblioteczne?
- jakie akcje promocyjne przeważały w omawianej bibliotece w latach 2019–2022 i jakie wnioski z tego wynikają?

Dążąc do uzyskania odpowiedzi na powyższe zapytania w znacznym stopniu wykorzystano ogólnodostępną, oficjalną stronę internetową wspomnianej biblioteki, która znajduje się pod adresem: <https://www.bibliokutno.pl/>. Ponadto, wywód wsparto publikacjami badaczy specjalizujących się w dziedzinie mediów i ekonomii, do których należą Joanna Kijewska, Stanisław Kaczmarczyk, Walery Pisarek i Władysław Mantura.

Komunikacja marketingowa a promocja i promocja biblioteczna – rozważania terminologiczne

W ujęciu naukowym komunikację marketingową traktuje się jako jeden z wielu elementów działań promocyjnych przedsiębiorstwa skupionych przede wszystkim na kliencie. Co istotne, polega ona na przekazywaniu informacji wśród uczestników rynku, a nade wszystko kształtuje myślenie o produkcie

oraz zapewnia wiedzę na jego temat (Kijewska & Mantura, 2017, s.133–136). Warto zwrócić uwagę, iż pojęcie to nie jest równoznaczne z promocją. Jak uważa specjalista, Walery Pisarek, promocję można rozgraniczyć na dwa odrębne obszary występowania: komunikację publiczną oraz reklamę. Wobec tego w pierwszym z wymienionych, są to:

Wszelkie planowe działania mające zwiększyć atrakcyjność, autorytet, poparcie społeczne, popularność jakiejś instytucji, działalności, zachowania się, a także produktu lub jego producenta (2006, s. 164).

Z kolei w rozumieniu drugiego zakresu jest to:

zestaw krótkoterminowych działań, mających na celu zwiększenie sprzedaży produktu, np. okresowe obniżki cen, nagrody za zakup produktu, rozdawanie próbek, degustacje, itp... (tamże, s. 164).

W przypadku powyżej przytoczonych definicji można zauważyć, iż łączy je wspólny aspekt wywołania określonych, pożądanych zachowań u konsumenta, których strategicznym celem jest wysoki popyt na dane dobro materialne. Wobec tego należy zadać pytanie o inne powiązania łączące komunikację marketingową z promocją. Jak podkreśla Stanisław Kaczmarczyk istniejące na rynku jej typy takie jak: promocja firmy, produktu, usługi lub idei, sprzedaży oraz promocja osobista, a także należące do niej rodzaje, między innymi: public relations, publicity, sponsorowanie produktu czy firmy to kluczowe komponenty komunikacji marketingowej. Cały proces kończy badanie odbiorców, kanałów przekazu i konkurencji (2015, s. 33–43).

Wśród wyjaśnień analizowanego terminu można odnaleźć informację, iż są to „nie tylko działania mające na celu zwiększenie popularności produktu, ale i różnego rodzaju przedsięwzięć” (Promocja. W: *Słownik języka polskiego PWN*). W rezultacie, przedstawiając zjawisko promocji w kontekście środowiska bibliotecznego wyróżnia się trzy zasadnicze aspekty:

- budowanie i umacnianie pozytywnego wizerunku instytucji zarówno wśród kadry pracowniczej jak i odwiedzających;
- informacje przekazywane w obrębie biblioteki, traktowane jako kluczowe aspekty prowadzenia tej instytucji, a wynikające z prowadzenia i koordynowania zachodzących w niej procesów;
- fundamentalną wartość znaczeniową stanowią wrażenia odwiedzających, kształtowane podczas spełniania indywidualnych wymagań i oczekiwań oraz rozumiane jako całokształt doświadczeń osobistego kontaktu użytkownika z personelem (Kaczmarek & Karwasiński, 2007, s. 110, cyt. za: Huczek, 2003, s.133).

Posiadając wiedzę, czym jest rozpatrywana kwestia w perspektywie bibliotecznej, warto zadać pytanie, jak popularyzacja ta jest realizowana w tych placówkach? Nie istnieje uniwersalna odpowiedź. Działania te są zróżnicowane, wielopłaszczyznowe i prowadzone za pomocą różnorodnych narzędzi, technik i kanałów komunikacji. Mogą to być następujące przedsięwzięcia:

1. techniczne (np. aranżacja wnętrza i przestrzeni bibliotecznej oraz wydzielanie odrębnych pomieszczeń dla odwiedzających – stref ciszy, czytelni);
2. wykorzystanie środków masowego przekazu (np. zamieszczanie materiałów informacyjnych, reklamujących na portalach społecznościowych instytucji);
3. działalność wydawnicza wraz z ekspozycją biblioteczną (np. informatory, broszury);
4. projekty z książką w roli głównej wraz z prezentacją dorobku literackiego (np. kluby dyskusyjne, spotkania z autorami);
5. biblioteczne imprezy (np. konferencje, aukcje);
6. punkty informacji pomocne dla nowych użytkowników (np. pokazy, wycieczki) (Wojciechowska & Orzoł, 2020, s. 23–27; Zawada, 2002; Augustyniak, 2015, s. 60).

Wszystkie z wymienionych powyżej działań służą szeroko rozumianej komunikacji biblioteki z otoczeniem. Jednakże jednym z priorytetów omawianych placówek jest realizacja zadań i celów sporządzonych w statucie biblioteki. Należy do nich m.in. zwiększenie poziomu czytelnictwa w kraju, czyli aktywizacja czytelnicza. W związku z niezadowalającym jej poziomem w skali państwa¹, omawiane instytucje podnoszą starania w celu przeciwdziałania temu niekorzystnemu zjawisku. Wobec tego stanu rzeczy, podjęto decyzję, aby zbadać, co Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego w Kutnie oferowała w tym zakresie. Analizę skupiono na latach 2019–2022, ze względu na ich współczesność, co zapewni jak najbardziej wiarygodne rezultaty.

Na wstępie warto zapoznać się z historią miasta, w którym mieści się Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego. Zabieg ten pozwoli na wprowadzenie do głównego tematu rozważań.

¹ Zobacz raporty z poszczególnych lat dotyczące badań poziomu czytelnictwa autorstwa Zofii Zasackiej i Romana Chymkowskiego opublikowane przez Bibliotekę Narodową, <https://www.bn.org.pl/raporty-bn/stan-czytelnictwa-w-polsce>

Miasto Kutno na tle historycznym

Kutno ulokowane w centralnej Polsce, w powiecie kutnowskim, na obszarze, gdzie splatają się różne krainy geograficzne i historyczne oraz trasy komunikacyjne (szlak kutnowski, głogowiecki, krośniewicki, oporowski oraz orłowski) od wieków było jednym z najbardziej atrakcyjnych miast w rodzącej się Rzeczpospolitej. Pierwsze wzmianki na temat tej osady pojawiły się w 1386 roku, kiedy książę Siemowit IV nadał jej przywilej targowy. Decydujące znaczenie dla kształtowania miasta (Kutno uzyskało ten status w 1432 roku²), słynnego później z rozwiniętego handlu oraz rzemiosła, miały przechodzące obok trakty, poznański oraz łęczycko-kujawski. Także później, w latach 60. XIX wieku istotne dla rozpoznawalności i renomy miasta miało powstanie okolicznej drogi żelaznej warszawsko-bydgoskiej (Skuzza & Glinda, 2016, s. 4–7). Obecnie, czynniki takie jak: sprzyjające położenie geograficzne, łagodne ukształtowanie terenu wraz z malowniczym środowiskiem przyrodniczym sprawiają, iż jest to miejsce chętnie odwiedzane nie tylko przez okolicznych turystów, ale i przyjezdnych z całego kraju, gdyż jak głosi popularne porzekadło autorstwa Wojciecha Karczewskiego: „ten nie zna życia, kto nie był w Kutnie” (Kultura kutnowska w epoce Gierka...). Aktualnie, gminę Kutno zamieszkuje 8 888 mieszkańców na powierzchni 122,3 km² (stan na dzień 18.08.2023)³. Wśród instytucji kultury, takich jak m.in.: Kutnowski Dom Kultury, Centrum Teatru Muzyki i Tańca, Muzeum Regionalne, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. prof. T. Kotarbińskiego, czy Dom Twórczości Ludowej Tadeusza Kacalaka ulokowano Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną im. Stefana Żeromskiego (Instytucje kultury. W: *Um.kutno.pl*).

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego – zarys historii i współczesnej działalności

Początek istnienia placówki datuje się na 1931 rok, kiedy to w Kutnie powstała Biblioteka Sejmikowa (znana również jako Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego). Biblioteka ta rozwijała się, aż do burzliwych wydarzeń wojennych w 1939 r., podczas których nastąpiło zamknięcie jej siedziby oraz równoczesne wtargnięcie do miasta wojsk niemieckich. Trzy lata po zakończeniu II wojny światowej, w 1948 r. założono Miejską Bibliotekę Publiczną, by siedem lat później, w 1955 r. połączyć ją z Powiatową Biblioteką Publiczną, zlokalizowaną przy ulicy Sienkiewicza 2. Ówczesny wygład zespolonego gmachu zaprezentowano na ilustracji 1.

² Początki Kutna. W: *muzeumkutno.com...*

³ Gmina Kutno. W: *Polskawliczbach.pl...*

Ilustracja 1. Gmach siedziby Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kutnie w latach 50. i 60. XX w.

Źródło: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna. W: *Um.kutno.pl* [online]

Wraz z biegiem lat, biblioteka zwiększała zakres działalności, powiększała księgozbiór. Z powodu trudności lokalowych, powzięto decyzję, by zbudować nowy gmach instytucji. Oficjalnie stało się to 5 października 1968 roku, a nową lokalizacją była ulica Wojska Polskiego 5 (która jest siedzibą omawianej placówki także współcześnie). Wtedy też obiekt nazwano imieniem polskiego pisarza, Stefana Żeromskiego. To istotne wydarzenie połączenia obu bibliotek sprawiło, iż placówka ta rozkwitła, oferując szerokie spektrum usług, organizując wystawy, spotkania autorskie, recitale zarówno dla dzieci, jak i dorosłych. W latach 90. XX wieku nawiązano liczne współprace z organizacjami pozarządowymi, a także skomputeryzowano placówkę. Corocznie w kalendarium biblioteki odnotowywano imprezy cykliczne (Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna. W: *Um.kutno.pl*). Na ilustracji 2. zaprezentowano obecny wygląd gmachu książnicy.

Ilustracja 2. . Gmach siedziby Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kutnie współcześnie

Źródło: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna. W: *Um.kutno.pl* [online]

Placówka jest czynna pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach 10–17. Przy omawianej instytucji działają także filie. Pierwsza z nich to filia nr 3 znajdująca się przy ulicy ul. Łąkoszyńskiej 9, druga to filia nr 4 zlokalizowana na ulicy Zamoyskiego 1 (na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 w Kutnie), ostatnia filia nr 5 umiejscowiona jest przy ulicy Jagielly 6 (budynek Szkoły Podstawowej nr 9). Dodatkowo, w powiecie kutnowskim można odnaleźć jeszcze dziesięć bibliotek publicznych wraz z ośmioma filiami (Biblioteki w powiecie. W: *bibliokutno.pl*).

Struktura biblioteki składa się z ośmiu działów: Gromadzenia i Opracowania, Informacyjno-Bibliograficznego i Wiedzy o Regionie, Udostępniania książek dla dorosłych, Oddziału dla Dzieci i Młodzieży, Zbiorów Audiowizualnych, Finansowo-Księgowego, Administracyjno-Gospodarczego oraz działu Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa (Kontakt. W: *bibliokutno.pl*). Liczba pracowników wynosi 21 osób (17 z nich to kobiety, 4 to mężczyźni)⁴. Realizują oni zadania przypisywane bibliotekom publicznym, w tym również zajmują się

⁴ Są to: Agnieszka Wyroślak, Andrzej Olewnik, Aneta Wiśniewska, Anna Szczepanik, Beata Golan, Bożena Ryszkiewicz, Dorota Mańk, Dorota Nowaczyk, Izabela Kotlińska, Jonasz Fryz, Katarzyna Belicka, Katarzyna Józwiak, Kinga Zawadzka, Lena Barwicka, Lidia Miszewska, Magdalena Konczarek – dyrektor, Małgorzata Wiankowska, Marek Pietraszewski, Monika Tybura, Paulina Garstka, Radosław Wąs (Kontakt. W: *bibliokutno.pl*).

promocją czytelnictwa, a przez to także samej placówki. W dobie rozwiniętych technologii działania promocyjne odbywają się w mediach społecznościowych, czyli na oficjalnym koncie instytucji na Facebooku (<https://www.facebook.com/MiPBPwK/>) oraz profilu stworzonym na Instagramie (<https://www.instagram.com/bibliokutno/>). Informacje zawarte w tych serwisach są na bieżąco publikowane oraz aktualizowane. Do szerokiego grona odbiorców tych treści należą przede wszystkim mieszkańcy Kutna i okolicznych miejscowości, a także pozostałe osoby zainteresowane. Należy zaznaczyć, iż wydarzenia organizowane przez kutnowską księżnicę stanowią istotę działań promujących zarówno czytelnictwo, jak i samą bibliotekę.

Formy promocji Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Stefana Żeromskiego w Kutnie w latach 2019–2022

Jak wykazała analiza, w latach 2019–2022 w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Stefana Żeromskiego w Kutnie łącznie odbyło się 140 wydarzeń promocyjnych. W pierwszym badanym roku było ich stosunkowo dużo (48), rok później zaledwie 16 (było to spowodowane wybuchem pandemii COVID-19). W 2021 roku, liczba ta zwiększyła się do 27, by rok później osiągnąć imponującą wartość 49. Warto podkreślić, iż pomimo rozwoju epidemii wirusa SARS-CoV-2 i związanymi z tą sytuacją ograniczonymi możliwościami funkcjonowania wszystkich instytucji kultury w kraju, placówka regularnie organizowała akcje promujące czytelnictwo i bibliotekę (choć miesiąc wakacyjny lipiec–sierpień były z nich wyłączone). Przeprowadzone badania pozwalają stwierdzić, iż wspomniane wyżej inicjatywy w zdecydowanej większości miały charakter promujący bibliotekę wraz z jej księgozbiorem, a tylko niewielki odsetek stanowiły te, które bezpośrednio popularyzowały czytelnictwo. Jednakże w zamyśle organizatorów te dwa działania były od siebie oddzielone. Wobec tego zorganizowane akcje można podzielić na następujące grupy, a w ich ramach na kategorie:

1. Akcje promujące bibliotekę (73)

- 1.1 spotkania z osobami ze świata sztuki, teatru, podróżnikami, przedstawicielami mediów (15)
- 1.2 projekcje filmowe i sceniczne (14)
- 1.3 wydarzenia muzyczne (11)
- 1.4 konkursy i gry (11, brak w 2020 i 2022 r.)
- 1.5 wystawy (4, brak w 2020 i 2022 r.)
- 1.6 wycieczki (2, brak w 2020, 2021, 2022 r.)
- 1.7 inne (16, brak w 2020 i 2021 r.)

2. Akcje promujące czytelnictwo (67)

- 2.1 spotkania autorskie (42)
- 2.2 wydarzenia cykliczne (21)
- 2.3 kiermasze książek (4)

Jak wynika z analizy, większość inicjatyw podejmowanych przez pracowników opisywanej placówki to wydarzenia przede **wszystkim promujące bibliotekę** (73). Zatem warto skoncentrować uwagę w pierwszej kolejności na tej grupie.

Największą część stanowiły spotkania z osobami ze świata sztuki, teatru, podróżnikami i przedstawicielami mediów (15). Czytelnicy mogli posłuchać, np. Marty Stychry, śpiewaczki operowej z Kutna, która z pasją opowiadała o wybranej przez siebie drodze zawodowej. Mówiła też o swojej recepcie na sukces i planach na najbliższą przyszłość.

Badania pozwoliły również stwierdzić, że drugą kategorią pod względem liczby inicjatyw były projekcje filmowe i sceniczne (14). Ciekawym pomysłem w tym zakresie był projekt *Czwartek z Kobrą*, polegający na prezentowaniu przedstawień teatralnych o tematyce kryminalnej w nowych aranżacjach. Z kolei *Klub Filmowy Ucieczka z Kina* (warta uwagi gra słów) to regularnie organizowane projekcje filmowe oraz dyskusja po ich zakończeniu. Podobny charakter miały także wydarzenia muzyczne (11), np. *Jazzy Club w Bibliotece*, czyli koncert z okazji Walentynek, podczas którego zagrano najpopularniejsze piosenki o miłości.

Wśród konkursów i gier (11) wyróżniały się konkursy plastyczne, w tym ten zorganizowany z okazji jubileuszu biblioteki w 2021 roku (https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-1703-konkursy_na_jubileusz_biblioteki.html). Placówka, promując swoją działalność, organizowała też wystawy (np. fotografii portretowej w 2019 r.) oraz wycieczki (jak choćby do Teatru Muzycznego w Łodzi, 2019). Analizując formy promocji biblioteki warto również przyjrzeć się kategorii określanej jako „inne”. Zakwalifikowano do niej cyklicznie organizowane *Andrzejki w Bibliotece*, pikniki rodzinne oraz warsztaty *Kutnowskie Koło Genealogiczne*.

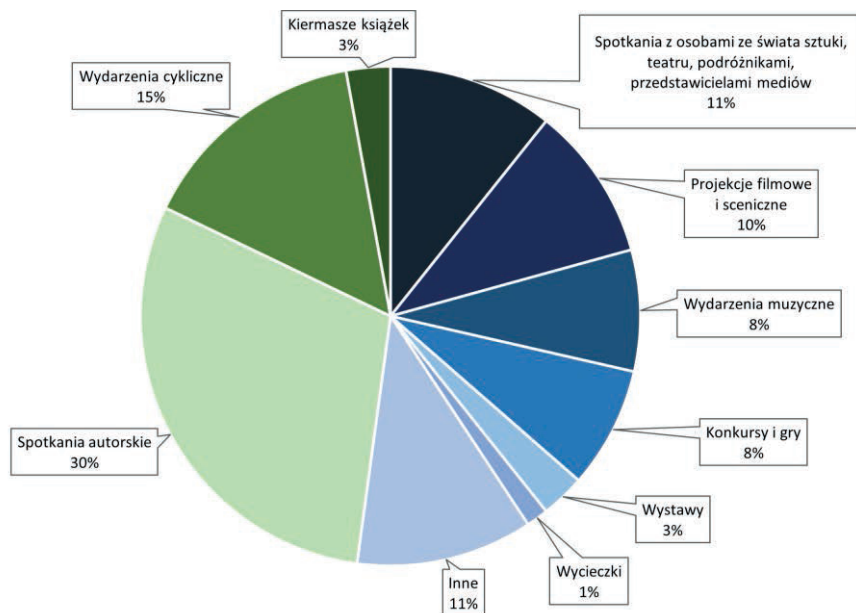
Zauważalnie mniejszą grupę pod względem zróżnicowania obejmowały **inicjatywy promujące czytelnictwo** (67). Kolejno należały do nich spotkania autorskie – tych było najwięcej (42). Czytelnicy mogli poznać między innymi Rafała Cichowskiego, Elżbietę Cherezińską, Wojciecha Chmielarza, Krzysztofa Daukszewicza, Macieja Kaźmierczaka, Marlenę Kluk, Mirę Marcinow, Jarka Szubrychta. W ramach tzw. *Literackich Biur Paszportowych* zapraszano laureatów i osoby nominowane do *Paszportów „Polityki”* z dziedziny literatury. Pierwsza edycja projektu biblioteki odbyła się 30 stycznia 2020 roku. W celu wzięcia

udziału w spotkaniu z Urszulą Zajączkowską (botaniczką, laureatką licznych nagród) koniecznym zadaniem było odebranie specjalnej wejściówki. Organizowano także wydarzenia cykliczne (21), których zamierzeniem także było promowanie czytelnictwa. Warto wymienić w tym miejscu *Narodowe Czytanie*, *Festiwal Szaloma Asza*, *Małą Książkę – Wielkiego Człowieka*, *Święto Wolnej Książki*, czy *Zakochaj się w książce na Walentynki*. Czterokrotnie zorganizowano również kiermasze książek, np. jedno z tych wydarzeń promowano hasłem: „(...) dobra książka nie ma daty ważności, przyjdź do biblioteki i wybierz coś dla siebie” (https://bibliokutno.pl/aktualność-1775-kiermasz_książek_html).

Promocja biblioteki jako placówki kulturalnej to także forma propagowania czytelnictwa. W konsekwencji można wywnioskować, iż te dwie grupy uzupełniają się nawzajem. Każde działanie służy pośrednio lub bezpośrednio rozpowszechnieniu informacji o bibliotece, jej zbiorach, a tym samym zachęca do sięgnięcia po książkę, do jej przeczytania, dzięki czemu osiągany jest cel nadrzędny, jakim jest podniesienie poziomu czytelnictwa w regionie, a tym samym w Polsce.

Zebranie wszystkich kategorii, zarówno tych, które ujęto w obrębie promujących bibliotekę, jak i tych reprezentatywnych dla promocji czytelnictwa, przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Podział form promocji bibliotecznej w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Stefana Żeromskiego w Kutnie w latach 2019–2022

Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z przeprowadzonej analizy zwizualizowanej na Wykresie 1, w badanym przedziale czasowym najliczniejszą grupę pod względem częstotliwości występowania stanowiły spotkania autorskie (30%). Wydaje się to jak najbardziej zasadne, gdyż ta forma łączy w sobie zarówno promocję książki, jak i biblioteki. Organizowanie tego rodzaju inicjatyw może sprawić, że potencjalni czytelnicy, którzy odwiedzają tę instytucję na spotkaniach autorskich, mogą odczuć potrzebę ponownego skorzystania z jej usług, tym razem w celu np. wypożyczenia książek. Ponadto użytkownicy, którzy wcześniej nie odwiedzali placówek bibliotecznych, mogą po takim wydarzeniu zmienić swoje dotychczasowe wyobrażenie o nich.

Kolejno chętnie organizowano imprezy cykliczne (15%) oraz akcje z kategorii Inne (11%). Niewielki odsetek (10–11%) stanowiły spotkania z osobami ze świata sztuki, teatru, podróżnikami, przedstawicielami mediów, a także projekcje filmowe i sceniczne oraz akcje promujące czytelnictwo. Wydarzenia muzyczne, konkursy i gry obejmowały 8% wszystkich akcji w badanym okresie. Najmniej chętnie organizowano warsztaty, wystawy i kiermasze książek (po 3%) oraz wycieczki (1%).

Podsumowując, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego w Kutnie od lat 60. XX wieku prężnie rozwija swoją działalność i stale zwiększa zakres usług. Jako centralna biblioteka w powiecie kutnowskim realizuje działania mające sprostać wymaganiom użytkowników, a jednocześnie spełnia zadania i cele zapisane w statusie książnicy. Jednym z nich jest popularyzacja, która w przypadku omawianej biblioteki przybiera formę bezpośredniej promocji samej placówki i pośredniej promocji czytelnictwa przede wszystkim w regionie. Do pierwszej grupy można włączyć wszystkie akcje związane ze spotkaniami z osobami ze świata sztuki, teatru, podróżnikami i przedstawicielami mediów, a także projekcje filmowe i sceniczne, przedsięwzięcia muzyczne, konkursy i gry, wystawy, wycieczki oraz inne aktywności. Kolejny podział reprezentują akcje promujące czytelnictwo, takie jak spotkania autorskie, wydarzenia cykliczne oraz kiermasze książek. Bezsprzecznie można wywnioskować, iż bezpośrednia forma promocji w kutnowskiej bibliotece dominowała w latach 2019–2022, którą potwierdziły liczne inicjatywy o takim charakterze. Warto podkreślić, że każda z akcji może przyczynić się do zwiększenia zainteresowania czytelnictwem i zachęcić ludzi do sięgania po książki. Jak powszechnie wiadomo, korzystanie z takich zapisów myśli ludzkiej jako źródła wiedzy i rozrywki jest uzasadnione, gdyż: „Kto czyta ma piękne sny. Biblioteka chroni przeszłość i tworzy przyszłość” (Michael Gorman).

Niniejszy artykuł może stanowić zachętę do kontynuowania pogłębionych badań nad działaniami promocyjnymi omówionej biblioteki. Jak wynika z prac poświęconych istnieniu tego typu placówek w Polsce, tematyka ta generuje interesujące porównania i wnioski.

Bibliografia

- Augustyniak, Martyna (2015). Działania popularyzujące czytelnictwo podejmowane na terenie Łodzi. W: M. Wojciechowska (red.), *Czytelnictwo w dobie informacji cyfrowej Rozwój, bariery, technologie*, [online]. Pobrano 15 października 2023 r., z: <https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/17444/Czytelnictwo%20w%20dobie%20informacji%20cyfrowej%20-%20Maja%20Wojciechowska.pdf?sequence=1>
- Biblioteki w powiecie. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 19 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/strona-922-biblioteki_w_powiecie.html
- Czwartek z Kobrą. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1728-czwartek_z_kobra.html
- VII Edycja Święta Wolnej Książki. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1649-vii_edycja_swieta_wolnej_ksiazki.html
- Godziny otwarcia. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 19 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/strona-822-godziny_otwarcia.html
- Gmina Kutno. W: *Polskawliczbach.pl* [online]. Pobrano 18 sierpnia 2023 r., z: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kutno
- Instytucje kultury. W: *Um.kutno.pl* [online]. Pobrano 20 października 2023 r., z: <https://um.kutno.pl/instytucje-kultury>
- Jazz Club w Bibliotece. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1569-jazz_club_w_bibliotece.html
- Kaczmarczyk, Stanisław (2015). Podstawowa klasyfikacja komunikacji marketingowej. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Problemy Zarządzania, Finansów i Marketingu*, [online], 39, 33–43. Pobrano 18 sierpnia 2023 r., z: http://www.wziew.pl/zn/866/ZN_866.pdf
- Kaczmarek, Emilia & Karwański, Piotr (2007). Biblioteka jutra – już dziś. O jej promocji słowem, obrazem i dźwiękiem. W: M. Wojciechowska (red.) *Marketing biblioteczny: rozważania, dyskusje, konteksty* [online]. Pobrano 31 lipca 2023 r., z: <https://repozytorium.amu.edu.pl/server/api/core/bitstreams/87cc8a01-0e17-4568-9351-c9c28a88472d/content>
- Kijewska, Joanna & Mantura, Władysław (2017). Istota komunikacji marketingowej i promocji oraz koncepcja klasyfikacji form komunikacji marketingowej przedsiębiorstwa. *Handel Wewnętrzny* [online], 6(371), 132–141. Pobrano 18 sierpnia 2023 r., z: <https://bazekon.uek.krakow.pl/gospodarka/171500756>
- Klub filmowy Ucieczka z Kina. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1740-klub_filmowy_ucieczka_z_kina.html
- Kontakt. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 19 sierpnia 2023 r., z: <https://www.bibliokutno.pl/strona-6-kontakt.html>
- Kultura kutnowska w epoce Gierka okiem reporterów telewizyjnych. W: *muzeumkutno.com* [online]. Pobrano 18 sierpnia 2023 r., z: <https://muzeumkutno.com/aktualnosci/kultura-kutnowska-w-epoce-gierka-okiem-reporterow-telewizyjnych/>
- Kutno. W: *Wikipedia Wolna Encyklopedia* [online]. Pobrano 25 lipca 2023 r., z: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Kutno>
- Kutnowskie dni Fantastyki 2019. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://bibliokutno.pl/strona-1192-kutnowskie_dni_fantastyki_2019.html
- Kutnowskie Dni Seniora – konkursy. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1618-kutnowskie_dni_seniora_konkursy.html

- Literackie biuro paszportowe. Spotkanie z Małgorzatą Rejmer. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1459-literackie_biuro_paszportowe_spotkanie.html
- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna. W: *Um.kutno.pl* [online]. Pobrano 19 sierpnia 2023 r., z: <https://um.kutno.pl/miejska-i-powiatowa-biblioteka-publiczna>
- Narodowe Czytanie 2022. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1817-narodowe_czytanie_2022.html
- Pisarek, Walery (2006). *Słownik terminologii medialnej*. Kraków: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.
- Początki Kutna. W: *muzeumkutno.com* [online]. Pobrano 18 sierpnia 2023 r., z: <https://muzeumkutno.com/k/dzieje-kutna/>
- Promocja. W: *Słownik języka polskiego PWN* [online]. Pobrano 26 lipca 2023 r., z: <https://sjp.pwn.pl/sjp/promocja;2572655.html>
- Skuza, Tomasz & Glinda, Monika (2016). *Kutno i region kutnowski*. PROGRES Kutno.
- Spotkanie satyryczne z Robertem Górkim. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1653-spotkanie_satyryczne_z_robertem_gorskim.html
- Wieczór dla kobiet. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1475-wieczor_dla_kobiet.html
- Wojciechowska, Maja & Orzoł, Monika (2020). Promocja jako instrument marketingu wspierający działania bibliotek w obliczu niskiego czytelnictwa Polaków. Przykłady akcji i działań promujących czytelnictwo. *Zarządzanie Biblioteką* [online], 1(12), 23–35. Pobrano 26 lipca 2023 r., z: <https://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/ZB/article/view/5952/5208>
- Zawada, Agnieszka (2002). *O promocji biblioteki. Reklama usług bibliotecznych* [online], 3(32). Pobrano 26 lipca 2023 r., z: <https://www.ebib.pl/2002/32/zawada.php>
- Znani czytają poezję: Lesław Żurek. W: *bibliokutno.pl* [online]. Pobrano 21 sierpnia 2023 r., z: https://www.bibliokutno.pl/aktualnosc-3-1658-znani_czytaja_poezje_leslaw_zurek.html

Forms of library and reading promotion Municipal and District Public Library in Kutno in 2019–2022

ABSTRACT: The main purpose of this article is to present an overview of forms of the promotion library and reading one of the thriving cultural institutions in the Łódź Voivodeship, i.e. the District and Municipal Public Library in Kutno. In order to achieve the assumed concept, the initiatives undertaken in 2019–2022 were analyzed. For this, the scientific method of analysis and criticism of literature was used.

KEYWORDS: readership, promotion, public library, Kutno